

Ενσωμάτωση ESG στη Γαλάζια Οικονομία: Από τη Ρυθμιστική Συμμόρφωση στο Στρατηγικό Πλεονέκτημα

Η ενσωμάτωση των Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών και σχετικών με τη Διακυβέρνηση κριτηρίων (ESG) έχει εξελιχθεί σε έναν από τους καθοριστικούς μετασχηματισμούς των σύγχρονων οικονομικών συστημάτων. Αυτό που αρχικά εμφανίστηκε ως ένα πλαίσιο για ηθικές επενδύσεις έχει εξελιχθεί σε μια ολοκληρωμένη αρχιτεκτονική διακυβέρνησης που διαμορφώνει την εταιρική στρατηγική, τη δημόσια πολιτική και τη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Στο πλαίσιο της Γαλάζιας Οικονομίας, η ενσωμάτωση ESG δεν είναι απλώς σχετική — είναι απαραίτητη.

Ιστορικά, οι θαλάσσιοι και ωκεάνιοι κλάδοι λειτουργούσαν υπό κατακερματισμένα ρυθμιστικά καθεστώτα, αντιμετωπίζοντας την περιβαλλοντική προστασία, τα εργασιακά πρότυπα και την ασφάλεια μέσω ξεχωριστών μηχανισμών συμμόρφωσης. Παρότι τα μέτρα αυτά επέφεραν σταδιακές βελτιώσεις, δεν κατάφεραν να αντιμετωπίσουν συστημικούς κινδύνους, όπως η κλιματική ευπάθεια, η απώλεια βιοποικιλότητας και η κοινωνική ανισότητα. Τα πλαίσια ESG ανταποκρίνονται σε αυτόν τον περιορισμό ενσωματώνοντας άμεσα τις παραμέτρους βιωσιμότητας στον στρατηγικό σχεδιασμό και στη διαχείριση κινδύνων.

Η περιβαλλοντική διάσταση του ESG στη Γαλάζια Οικονομία εκτείνεται πέρα από τη μείωση των εκπομπών. Περιλαμβάνει τη βιώσιμη διαχείριση της αλιείας, τη διατήρηση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας, την πρόληψη της ρύπανσης, την υπεύθυνη διαχείριση των υδάτων και στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Επιστημονικά στοιχεία δείχνουν ότι λύσεις για το κλίμα που βασίζονται στους ωκεανούς, όπως η αποκατάσταση των μαγκρόβιων οικοσυστημάτων και η προστασία των θαλάσσιων λιβαδιών, θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν έως και το 20% των μειώσεων εκπομπών που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ.

Ο κοινωνικός πυλώνας του ESG αφορά τις συνθήκες εργασίας, την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία, τη συμμετοχή των κοινοτήτων και την κοινωνική ένταξη. Πολλοί τομείς της Γαλάζιας Οικονομίας βασίζονται σε εποχική, μεταναστευτική ή άτυπη εργασία, γεγονός που καθιστά την κοινωνική διακυβέρνηση κρίσιμο παράγοντα για τη λειτουργική σταθερότητα. Οι ισχυρές κοινωνικές πρακτικές ενισχύουν τη διατήρηση του προσωπικού, μειώνουν τον κίνδυνο για τη φήμη και ενδυναμώνουν την κοινωνική αποδοχή της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις παράκτιες κοινότητες.

Η διακυβέρνηση, συχνά το λιγότερο ορατό στοιχείο του ESG, αποτελεί τη βάση για την αποτελεσματικότητα των περιβαλλοντικών και κοινωνικών δράσεων. Η διαφανής λήψη αποφάσεων, η ηθική ηγεσία, η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και η κανονιστική ευθυγράμμιση επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να ανταποκρίνονται στην αυξανόμενη πολυπλοκότητα. Για τις ΜΜΕ, οι βελτιώσεις

στη διακυβέρνηση αποτελούν συχνά το πιο άμεσο και οικονομικά αποδοτικό σημείο εισόδου στο ESG.

Παρά την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση, πολλές ΜΜΕ θεωρούν το ESG δυσανάλογα επιβαρυντικό. Τα σύνθετα πλαίσια αναφοράς, η περιορισμένη τεχνογνωσία και οι ασαφείς κανονιστικές εξελίξεις συμβάλλουν στη διστακτικότητα. Ωστόσο, ολοένα και περισσότερα στοιχεία δείχνουν ότι η ενσωμάτωση ESG βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη απόδοση. Μελέτες του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις με ισχυρές πρακτικές ESG παρουσιάζουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα σε περιόδους οικονομικών διαταραχών και καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

Το έργο ESG LAB υιοθετεί μια προσέγγιση που βασίζεται στην αναλογικότητα, αναγνωρίζοντας ότι η εφαρμογή του ESG πρέπει να προσαρμόζεται στην πραγματικότητα των ΜΜΕ. Αντί να επιβάλλει ενιαία πρότυπα, το ESG LAB βοηθά τις επιχειρήσεις να εντοπίζουν τα ουσιώδη ζητήματα ESG — εκείνα που είναι πιο σημαντικά για τον κλάδο, τη γεωγραφική θέση και το μέγεθός τους. Έτσι, οι ΜΜΕ μπορούν να δίνουν προτεραιότητα σε δράσεις που προσφέρουν από όφελος χωρίς υπερβολική διοικητική επιβάρυνση.

Στις αλυσίδες αξίας της Γαλάζιας Οικονομίας, το ESG εξελίσσεται γρήγορα σε προϋπόθεση συμμετοχής. Λιμένες, πάροχοι υπηρεσιών logistics, τουριστικές πλατφόρμες και αγοραστές προϊόντων θαλασσινής προέλευσης απαιτούν ολοένα και μεγαλύτερη διαφάνεια ESG από τους προμηθευτές. Επομένως, η έγκαιρη υιοθέτηση του ESG δεν αποτελεί κόστος, αλλά στρατηγική επένδυση στην πρόσβαση στην αγορά και στην ανταγωνιστικότητα.

Με την ενσωμάτωση του ESG στις καθημερινές επιχειρηματικές αποφάσεις, οι ΜΜΕ μεταβαίνουν από την αντιδραστική συμμόρφωση στην προληπτική δημιουργία αξίας. Το αποτέλεσμα είναι μια Γαλάζια Οικονομία που δεν είναι μόνο οικονομικά παραγωγική, αλλά και περιβαλλοντικά αναγεννητική και κοινωνικά συμπεριληπτική.

Ακαδημαϊκές και Θεσμικές Αναφορές

- European Commission (2020). EU Taxonomy Regulation
- OECD (2020). ESG Investing and the Climate Transition
- World Economic Forum (2022). Measuring Stakeholder Capitalism
- Porter, M. & Kramer, M. (2011). Creating Shared Value, Harvard Business Review